Festivitatea deschiderii „Săptămânii Muzicii Româneşti"

(Urmare din pagina I-a)

R.P.R., George Georgescu, laureat al Premiului de Stat, Tiberiu Brediceanu, Zeno Vancea, Anatol Vieru, laureat al Premiului de Stat, I. Dumitrescu, laureat al Premiului de Stat, Achim Stoia, G. Niculescu Basu, N. Kirculescu şi alţi oameni ai artei şi culturii.

Cuvântarea compozitorului Mihail Andricu

Cuvântul de deschidere a fost rostit de compozitorul Mihail Andricu, care a arătat că oamenii muncii din ţara noastră îşi îndreaptă gândul lor de recunoştinţă către Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român şi către Guvernul R.P.R., pentru grija pe care o poartă în permanenţă artei noastre muzicale.

Vorbitorul a salutat călduros delegaţia sovietică şi celelalte delegaţii străine, exprimând regretul că marele cântăreţ american Paul Robeson, laureat al Premiului Internaţional al Păcii, a fost împiedicat să participe la festivităţile „Săptămânii Muzicii Româneşti" în urma refuzului guvernului Statelor Unite de a-i acorda viza de ieşire.

Salutul Comitetului pentru Artă

A luat apoi cuvântul Eduard Mezincescu, care a adus salutul Comitetului pentru Artă. Vorbitorul a arătat că organizarea „Săptămânii Muzicii Româneşti" este un semn al preţuirii pe care o acordă creaţiei muzicale regimul nostru de democraţie populară.

Sub îndrumarea Partidului Muncitoresc Român, a spus vorbitorul, în lumina istoricelor învăţături ale Partidului Comunist (bolşevic) al U.R.S.S. în problemele muzicii, compozitorii români, folosind sprijinul frăţesc şi marele exemplu al compozitorilor sovietici, se inspiră tot mai mult în creaţiile lor din viaţa minunată de muncă şi luptă pentru construirea socialismului şi pentru apărarea păcii a poporului nostru.

Vorbitorul a spus în încheiere: „Desvoltând mai departe şi adâncind legăturile lor cu poporul, trăind viaţa lui, cultivând tradiţiile sănătoase ale muzicii româneşti şi călăuzind-se după pilda înălţătoare a muzicii sovietice, ducând cu şi mai multă hotărîre lupta împotriva cosmopolitismului şi decadentismului burghez, studiind şi desvoltând minunatul grai muzical al poporului nostru, compozitorii noştri vor înregistra noi şi noi succese, realizând opere care să desvăluie toată măreţia şi frumuseţea epocii noastre de construire a socialismului".

Saluturile delegaţiilor străine

A luat cuvântul compozitorul bulgar Petco Stainov, laureat al Premiului Dimitrov, care a adus un cald salut din partea compozitorilor, criticilor muzicali, muzicologilor şi interpreţilor din R. P. Bulgaria. Vorbitorul a arătat că compozitorii celor două ţări, solid sprijiniţi pe tradiţiile muzicale ale popoarelor lor, încrezători în forţele lor tinere, vitale şi creatoare, vor crea lucrări muzicale prin care vor vorbi lumii printr'un limbaj muzical propriu şi totuşi un limbaj comun pentru toţi oamenii uniţi prin marile idei ale socialismului.

Muzicologul maghiar Szabolcsi Bence a adus salutul Uniunii Compozitorilor din R. P. Ungară subliniind că între muzica populară maghiară şi cea românească există multe asemănări, înrudiri, influenţe reciproce, care rezultă din convieţuirea seculară a celor două popoare. Compozitori de talia lui Bela Bartok au înţeles semnificaţia acestei legături când în propriile lor creaţii au urmărit o îmbinare organică a celor două graiuri muzicale populare. Numele lui Bartok — a încheiat vorbitorul, să fie pentru oamenii muzicii din cele două ţări simbol al străduinţei comune de a creia o artă izvorâtă din popor, pentru a servi interesele poporului.

A luat apoi cuvântul pianistul englez Leonard Cassini, care a arătat că ascultând muzica noastră populară, şi-a dat seama de spiritul şi vitalitatea ei. Am înţeles, a spus vorbitorul, că un popor din a cărui inimă muzica ţâşneşte atât de generos şi de natural, nu poate să creeze decât o mare artă.

In încheiere, Leonard Cassini a arătat că muzicienii din toată lumea au aceeaşi ţintă fundamentală, de a ajuta la desvoltarea artei în condiţii de pace.

Compozitorul cehoslovac Jan Vapr, laureat al Premiului Stalin, a subliniat bucuria compozitorilor cehoslovaci pentru succesele înregistrate de compozitorii din ţara noastră. Vorbitorul a arătat că oamenii muzicii din cele două ţări au datoria de a face ca arta lor să devină un ajutor important şi un îndemn în munca constructivă a celor două popoare pentru construirea socialismului şi apărarea păcii.

Li Lin, şeful Secţiei Muzicale a Institutului Central Muzical al R. P. Chineze a scos în relief — în cuvântarea sa — dorinţa poporului chinez de a cunoaşte realizările poporului nostru, subliniind că o contribuţie în această direcţie a fost expoziţia dela Peking închinată realizărilor din R.P.R.

Vorbitorul a înfăţişat succesele înregistrate de oamenii muzicii din R. P. Chineză, arătând că compozitorii chinezi creează numeroase cântece cu teme inspirate de lupta pentru pace, cântece care se bucură de o mare popularitate în sânul masselor. Compozitorii chinezi au creat mai mult de o mie de cântece de massă, exprimând optimismul şi spiritul revoluţionar al poporului. Câteva suite exprimă prietenia strânsă dintre poporul chinez şi poporul coreean, în lupta împotriva agresorilor imperialişti americani. In R. P. Chineză există o mie de echipe culturale şi numeroase ansambluri muzicale profesionale, care dau spectacole în fabrici, la sate, şi dintre care unele au mers pe frontul din Coreea.

In încheiere, Li Lin a arătat că cunoaşterea reciprocă a lucrărilor compozitorilor popoarelor noastre, va contribui din ce în mai mult la întărirea prieteniei acestora.

Cu aplauze prelungite a fost salutată venirea la tribună a conducătorului delegaţiei compozitorilor sovietici, V. G. Zaharov, a cărui cuvântare o publicăm în pag. I.

Alte saluturi

Aducând salutul în numele Comitetului Executiv al Confederaţiei Generale a Muncii, Mircea Gherman a arătat că oamenii muncii dela oraşe şi sate preţuiesc şi înconjoară cu toată dragostea lor pe compozitori, care au creat cântece exprimând simţămintele cele mai adânci ale poporului nostru muncitor şi chemând la luptă pentru apărarea păcii.

După ce a subliniat că sute de mii de oameni ai muncii participă astăzi la activitatea diferitelor formaţii muzicale de amatori ale sindicatelor şi răspândesc în masse cântecele compozitorilor noştri, vorbitorul a relevat că orchestrele, corurile şi fanfarele sindicale vor să aibă cântece despre succesele fruntaşilor în producţie, ale minerilor Kopetin Geza şi Băbuţ Gheorghe, sau ale metalurgiştilor Furtună Ion şi Teleki Emeric care lucrează în contul anului 1953.

V. Muşat a adus salutul Uniunii Tineretului Muncitor şi a mulţumit compozitorilor pentru felul în care au ştiut să fie alături de tineret, alături de lupta, de năzuinţele şi realizările poporului muncitor. Vorbitorul a subliniat că marile perspective ce se deschid astăzi tineretului din ţara noastră, viaţa fericită pe care acesta o trăeşte, posibilităţile pe care le oferă măreţele construcţii ale socialismului, toate acestea cer să fie transpuse în melodii care să-l îmbărbăteze în lupta şi munca sa pe marile şantiere ale socialismului şi ale păcii.

Traian Şelmaru, secretar al Uniunii Scriitorilor din R.P.R., a arătat că scriitorii privesc cu admiraţie şi bucurie frăţească spre realizările compozitorilor noştri care au făcut ca în muzică să răsune cu putere ideile, sentimentele, idealurile şi lupta poporului nostru, constructor al socialismului.

Vorbitorul a subliniat că pentru scriitorii noştri este o mare bucurie că multe din cele mai bune lucrări muzicale poartă alături de numele compozitorilor, numele celor mai buni dintre poeţii noştri.

Boris Caragea, Maestru Emerit al Artei din R.P.R., a adus salutul Uniunii Artiştilor Plastici.

O delegaţie de pionieri din Capitală a adus deasemeni un fierbinte salut compozitorilor noştri.

In cadrul lucrărilor plenarei Uniunii Compozitorilor din R.P.R., Matei Socor a desvoltat raportul intitulat: „Problemele actuale ale muzicii româneşti".

Constituirea juriului internaţional pentru concursul de cântece

Sâmbătă după amiază a avut loc la Uniunea Compozitorilor şedinţa de constituire a juriului internaţional pentru concursul de cântece care se desfăşoară sub lozinca „Să cântăm pacea şi prietenia între popoare".

Din juriu fac parte reprezentanţi ai muzicii noastre precum şi delegaţi din URSS şi din ţările de democraţie populară care participă la manifestările din cadrul „Săptămânii Muzicii Româneşti".

Juriul urmează să ia în discuţie 24 lucrări care au fost prezentate de compozitori sovietici şi din ţările de democraţie populară, lucrări care au ca temă pacea şi prietenia între popoare. Cele mai valoroase lucrări vor fi premiate şi vor fi executate la concertul festiv de închidere a „Săptămânii Muzicii Româneşti".

Salutul rostit de V. G. Zaharov, conducătorul delegaţiei compozitorilor sovietici

(Urmare din pag. I-a)

oricare ţară, de orice rasă, de orice credinţă, care a semnat acest document îşi ia astfel angajamentul de a lupta prin toate mijloacele şi activ pentru cauza păcii.

Prin urmare, oricare compozitor, care a semnat acest document, are datoria să depună toate aptitudinile sale, tot talentul său, să folosească toată măestria sa, tehnica sa de compozitor, pentru a crea o asemenea muzică care să ridice şi să mobilizeze masele largi de oameni ai muncii în munca lor, în lupta lor pentru pace, împotriva războiului.

Chemarea compozitorilor români: „Să cântăm pacea şi prietenia între popoare" — sub semnul căreia se desfăşoară „Săptămânaa Muzicii Româneşti" este expresia celor mai nobile simţăminte şi năzuinţe ale compozitorilor din România. Vă urăm succes, dragi tovarăşi!

Trăiască pacea în întreaga lume!

Trăiască munca paşnică creatoare a poporului liber român!

Trăiască Guvernul Republicii Populare Române, în frunte cu dr. Petru Groza!

Trăiască Partidul Muncitoresc Român şi Comitetul său Central în frunte cu Gh. Gheorghiu-Dej!

Trăiască inspiratorul tuturor popoarelor în lupta pentru pace — marele Stalin!

„PROBLEMELE ACTUALE ALE MUZICII ROMÂNEŞTI"

Raportul d-lui Matei Socor, preşedintele Uniunii Compozitorilor din R. P. R.

(Urmare din pagina I-a)

cântăm pacea şi *prietenia între popoare*".

Condiţiile naţionale şi internaţionale în care se duce lupta pentru progresul artei muzicale a patriei noastre sunt acelea ale construirii socialismului şi ale luptei împotriva forţelor întunecate ale imperialismului american şi englez, pentru pacea şi libertatea popoarelor, luptă dusă în rândurile măreţului front al partizanilor păcii în frunte cu Uniunea Sovietică.

Revoluţia culturală, parte integrantă din lupta pentru construirea socialismului, pune în faţa compozitorilor şi muzicologilor noştri probleme importante care izvorăsc din avântul fără precedent al masselor către cultură, din creşterea neîncetată a nivelului gustului artistic al oamenilor muncii, din dragostea lor pentru folklorul nostru, ale cărui bogăţii nesecate aşteaptă să fie valorificate.

Recentul concurs al căminelor culturale — a spus în continuare vorbitorul — a scos în evidenţă uriaşul proces de creştere a nivelului artistic al masselor largi, subliniind odată mai mult sarcina compozitorilor de a pune la îndemâna masselor un repertoriu corespunzător cerinţelor acestora.

In lupta uriaşă care se dă astăzi între cele două lagăre, lagărul păcii şi lagărul războiului — a arătat în continuare vorbitorul — armele ideologice, printre care şi muzica, cu marea ei putere educatoare au un rol deosebit de însemnat, dar compozitorii sunt chemaţi să contribue din plin la ridicarea conştiinţei naţionale şi politice a popoarelor. Se ştie că imperialiştii propagă cu perseverenţă cosmopolitismul, ideologia lor reacţionară, care are drept scop destrămarea conştiinţei naţionale a popoarelor în vederea menţinerii şi extinderii dominaţiei imperialiste asupra lumii.

Raportorul s'a ocupat în continuare de aspectele actuale ale muzicii pe care o promovează imperialismul american şi englez, arătând printr'o serie de exemple grăitoare descompunerea fără precedent a artei muzicale în ţările aservite dolarului. Dispreţul total pentru uriaşul tezaur muzical al omenirii merge mână în mână cu politica de promovare a unei muzici menite să răspândească ura faţă de om, amoralitatea, asasinatul. Bunăoară, „opera" compozitorului american Bernard Rogers — „Vălul" — are drept temă asasinatul comis de medicul unui ospiciu care sugrumă o bolnavă. „Piesa de rezistenţă" a acestei „opere" o constituie... corul nebunilor.

In tentativa lor de a impune întregii lumi faimosul „mod de viaţă american", gangsterii din Wall-Street exportă asemenea putregaiuri şi în ţările marshallizate. Foarte caracteristic este faptul că marile creaţii ale repertoriului clasic sunt difuzate de posturile de radio americane aproape exclusiv ca fond muzical pentru reclame comerciale.

Aspectele putreziciunii vieţii muzicale din ţările capitaliste se manifestă deosebit de periculos în formele mai „rafinate" ale misticismului lui Messiaen şi Hindemith, formalismului lui Krenek, impresionismului, etc.

Una din manifestările cele mai caracteristice cosmopolitismului în muzică este atonalismul. Negând tonalitatea, atonalismul neagă şi cântecul popular, neagă forma naţională şi tot ce ar putea aminti trăsăturile sufleteşti ale poporului.

Promovând o asemenea politică în artă, trustmenii dictează în acelaş timp cele mai teroriste măsuri împotriva artiştilor care nu vor să se înjosească şi să-şi pună capacitatea lor de creaţie în slujba asupririi, a crimei, a războiului.

Artiştii şi scriitorii progresişti din Statele Unite şi din Europa Occidentală, care luptă pentru pace, pentru cultură şi progres, sunt boicotaţi de editurile, teatrul şi filmul magnaţilor imperialişti, sunt persecutaţi, arestaţi, ameninţaţi cu moartea. Glasul marelui cântăreţ american Paul Robeson, strălucit fruntaş al luptei pentru pace şi prietenie între popoare, este înăbuşit în Statele Unite ale Americii. Dar artişti ca Paul Robeson înfruntă cu dârzenie, teroarea fascistă deslănţuită împotriva lor, luptând, alături de massele largi populare, pentru pace, împotriva imperialismului înrobitor.

Popoarele preţuiesc şi iubesc pe artiştii care-şi consacră talentul lor celor mai înalte idealuri ale omenirii.

Trimitem un salut călduros de îmbărbătare — a spus în continuare vorbitorul — şi ne exprimăm solidaritatea noastră nesdruncinată cu oamenii de cultură şi artă care luptă pentru cauza păcii, înfruntând teroarea guvernelor reacţionare ale statelor capitaliste.

In continuarea raportului, vorbitorul s'a ocupat de aspectele noi ale creaţiei noastre muzicale, care, sub îndrumarea permanentă a partidului, a luat un avânt fără precedent. In curând se vor împlini doi ani dela crearea Uniunii Compozitorilor din R.P.R., care şi-a înscris în fruntea programului său principiul participării active a membrilor Uniunii la lupta pentru construirea socialismului, pentru pace, împotriva imperialismului şi a ideologiei sale putrede.

Nu încape îndoială că în creaţia noastră muzicală se observă o remarcabilă creştere cantitativă şi calitativă, datorită activizării unui mare număr de compozitori. Această creaţie este pusă în cea mai mare parte în slujba socialismului, a păcii. Ridicându-şi permanent nivelul politic şi ideologic şi măestria artistică, compozitorii noştri, călăuzindu-se după marele exemplu al artei sovietice, au repurtat o serie întreagă de succese.

Au fost create numeroase lucrări care cântă viaţa nouă a poporului nostru, munca sa creatoare. Au fost create cântece în cinstea partidului clasei muncitoare, călăuzitorul poporului nostru în lupta pentru pace şi socialism.

Cu un deosebit avânt, un mare

Vorbeşte d. Matei Socor, Maestru Emerit al Artei, laureat al Premiului de Stat, preşedintele Uniunii Compozitorilor din R.P.R.

număr de compozitori, printre care: Andricu, Chirescu, Vieru, Jerea, Popovici, Vancea, Vescan şi mulţi alţii, au creat cântece şi cantate care exprimă dragostea înflăcărată şi recunoştinţa poporului nostru pentru marele său prieten şi eliberator, tovarăşul Stalin.

Construirea socialismului, lupta pentru pace au inspirat un mare număr de lucrări simfonice şi de cameră, cu şi fără text. Oratoriile şi cantatele lui Gh. Dumitrescu, Constantin Palade, Hilda Jerea şi Anatol Vieru, simfoniile şi poemele simfonice ale lui Sabin Drăgoi, Leon Klepper, Nicolae Buicliu şi Alfred Mendelsohn, quartetele lui Ion Dumitrescu şi Marţian Negrea, piesele pentru vioară şi pian ale lui Virgil Gheorghiu, oratoriul „Sub soarele păcii" de Hilda Jerea se inspiră din lupta pentru pace a poporului nostru. Alte lucrări se inspiră din trecutul de luptă al poporului nostru, ca de pildă oratoriul „Tudor Vladimirescu" de Gheorghe Dumitrescu sau „Balada lui Gheorghe Doja" de Constantin Palade.

Deasemeni, a arătat vorbitorul, un succes deosebit al creaţiei noastre muzicale îl constitue frumoasa muzică pentru filme scrisă de Paul Constantinescu, Sergiu Natra şi Ion Dumitrescu, tot astfel cum — în ciuda lipsurilor însemnate pe care le mai are — muzica noastră uşoară a făcut simţitori paşi înainte.

In această direcţie, vorbitorul a citat succesele înregistrate de compozitori ca Nicolae Kirculescu („Cărărue care sue'n vârf de munte"), Ion Vasilescu („Drag îmi e bădiţa cu tractorul"), Elly Roman şi Radu Drăgan („Cântec de spus cu armonica"), etc.

Un fapt deosebit de îmbucurător este apariţia unui număr de tineri compozitori de talent care repurtează succese în creaţie, ca Radu Palade, Dragoş Alexandrescu, Anatol Vieru, Ion Vintilă, Sergiu Natra, Laurenţiu Profeta şi alţii.

Un element cu totul nou în viaţa muzicală a ţării noastre îl constitue numeroasele ansambluri de cântece şi dansuri, ca acela al Confederaţiei Generale a Muncii, al Uniunii Tineretului Muncitor, al Ministerului Forţelor Armate şi altele. Aceste ansambluri contribue la îmbogăţirea vieţii artistice, stimulează creaţia muzicală şi reprezintă un mijloc excelent de manifestare a talentelor artistice care se ivesc neîncetat în rândurile oamenilor muncii.

Deasemeni mai trebue subliniată apariţia, după un lung şir de ani de stagnare, a unei noi generaţii de artişti-interpreţi, a căror valoare remarcabilă a fost consacrată cu prilejul concursurilor şi festivalurilor internaţionale ale tineretului, unde numeroşi interpreţi din Republica noastră Populară au fost distinşi în mod deosebit. Amintim printre aceştia pe Valentin Gheorghiu, Radu Aldulescu, Ion Voicu, Mândru Katz, Ştefan Gheorghiu, Herlea şi alţii.

Un rol hotărîtor în noua orientare ideologică a compozitorilor noştri l-a jucat Hotărîrea C.C. al P.C. (b) al Uniunii Sovietice din Februarie 1948 în problemele muzicii şi cuvântarea neuitatului A. A. Jdanov în faţa muzicienilor sovietici. Desbaterile dela Uniunea Compozitorilor din R.P.R. asupra operelor muzicale sovietice, ca şi vizitele unor reprezentanţi ai muzicii sovietice, cum sunt eminenţii compozitori Zaharov şi Sfeşnikov, cu minunatele lor ansambluri, turneul ansamblului Armatei Sovietice de sub conducerea lui Alexandrov şi recenta vizită a criticului muzical Martânov, au fost prilejuri fericite de a lua un contact direct cu strălucita artă muzicală sovietică. Articolele din ziarul „Pravda" despre opera „Din toată inima" a lui Jukovski şi despre „Bogdan Hmelniţki" au fost deasemenea documente al căror studiu atent a avut darul de a produce o mare clarificare printre activiştii muzicii noastre.

Noi învăţăm necontenit din uriaşul tezaur de experienţă al muzicii sovietice, din operele unor străluciţi compozitori ca Şostakovici, Haciaturian, Kabalevski, Hrennikov, Zaharov, Soloviev-Sedoi, Arutiunian şi alţii. Noi învăţăm necontenit din înaltele modele ale măreţei muzici clasice ruse, din nepieritoarele creaţii ale lui Glinka, Mussorgski, Ceaikovski, Borodin, Rimski-Korsakov.

Indrumarea permanentă a vieţii noastre muzicale de către partid ne-a făcut să simţim în permanenţă grija părintească a partidului pentru progresul artei muzicale româneşti. Discuţiile organizate de Comitetul Central al partidului şi articolele din „Scânteia", organul Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, ne-au ajutat în prelucrarea documentelor amintite şi în aplicarea creatoare a tezelor estetice marxist-leniniste la problemele actuale ale muzicii noastre.

Cauza profundă a transformărilor petrecute în creaţia compozitorilor noştri — a arătat vorbitorul — o constitue prefacerile sociale revoluţionare prin care a trecut şi trece ţara noastră, sub conducerea Partidului Muncitoresc Român.

Raportul analizează apoi o serie de lipsuri, slăbiciuni şi greşeli ce se fac simţite în creaţia noastră muzicală.

In operele muzicale ale unor creatori întâlnim manifestări formaliste cu pronunţate elemente atonale. Aşa, spre pildă, în „Burlesca" pentru orchestră a lui Mihail Jora şi în liedurile sale scrise, dealtfel, întotdeauna pe versuri decadente de Blaga, Pillat şi alţii. Este regretabil că un maestru de cultura şi experienţa muzicală a lui Mihail Jora nu-şi alege pentru creaţia sa de lieduri poezii din marii noştri clasici ca Alecsandri, Eminescu sau Coşbuc.

Trebue să ne fie limpede că lupta necruţătoare împotriva formalismului şi a tuturor curentelor decadente burgheze care depărtează arta de popor face parte integrantă din lupta pentru o cultură şi o artă înaintată.

O trăsătură antipopulară care se ascunde sub masca „utilizării" folklorului şi care trebue respinsă cu hotărîre este caricaturizarea până la grotesc a folklorului. Intâlnim această manifestare în lucrările lui Theodor Rogalski, ca de pildă „Inmormântarea la Pătrunjel", „Capriciile pentru pian şi orchestră".

Trebue să spunem că Theodor Rogalski şi-a câştigat merite prin programarea frecventă a primelor audiţii româneşti şi prin ajutorul pe care îl dă adesea compozitorilor mai tineri la orchestrarea operelor lor. Ne-am bucura dacă adoptând o altă atitudine faţă de folklor, Theodor Rogalski ar folosi remarcabilul său simţ orchestral pentru prelucrarea creatoare a bogăţiilor folklorului nostru.

Este îndeobşte ştiută preferinţa publicului larg muzical pentru muzica cu un conţinut concret de idei, pentru plasticitatea imaginilor, pentru programatism, pentru muzica cu program. Programatismul contribue la popularitatea muzicii, îi dă o mai mare putere educativă şi mobilizatoare.

Dacă tot mai mulţi compozitori scriu azi muzică cu program, în schimb nu întotdeauna programul este tratat cu succes. Aşa de pildă, în poemul vocal-simfonic „Mama" de Matei Socor, pe versuri de Maria Banuş, programul nu este urmărit în mod consecvent. Către sfârşitul poemului, compozitorul s'a lăsat atras de ideea de a readuce pentru încheere atmosfera dela începutul poemului, în loc să slujească ideii de încheere din text care cerea menţinerea până la sfârşit a tonului eroic. La alţi compozitori, ca de pildă la Mihail Andricu, putem bănui uneori existenţa unui program, ca de pildă în părţile lente ale simfoniei a II-a şi a III-a. Alte părţi ale lucrărilor sale simfonice dau impresia de a fi bazate mai curând pe tratarea pur formală a unor teme muzicale fără legătură cu viaţa, ca de exemplu: partea I-a din simfonia a III-a, construită în formă de Fugă. Incă în 1949, în raportul general la Conferinţa pe ţară a Uniunii Compozitorilor din R.P.R. se exprima dorinţa ca **„Conţinutul turnat în limbajul muzical românesc să se precizeze în sens socialist în opera apreciatului nostru compozitor".**

In domeniul cântecului de massă şi al cantatelor, unii dintre compozitorii noştri au de combătut un duşman periculos: proletcultismul. El se face simţit atât în textul cât şi în muzica unora din cântecele de massă şi ale unora din cantate, prin exprimările bombastice, menite să umple golurile de conţinut, prin schematizarea vieţii şi a omului cu sentimentele lui complexe, prin formulele şablon, prin dispreţul faţă de clasici şi faţă de studiu în genere.

Unul din sectoarele mai slabe ale creaţiei noastre muzicale este muzica uşoară. Dacă vechea tematică a acestui gen de muzică a dispărut odată cu alungarea burgheziei şi a moşierimii dela putere, în schimb, în unele compoziţii ale genului, se mai manifestă dulcegăria şi vulgaritatea moştenite din trecut.

Emisiunile radiofonice care sub pretextul lipsei unei muzici uşoare de bună calitate au răspândit în masse cantităţi enorme din această muzică proastă au datoria să curme cu desăvârşire propagarea muzicii proaste. Aceasta în interesul oamenilor muncii din ţara noastră dornici de muzică uşoară de bună calitate.

Vorbitorul a subliniat necesitatea colaborării creatoare între poeţi şi compozitorii de muzică uşoară şi obligaţia poeţilor de a crea texte de un cât mai înalt nivel ideologic şi artistic.

Un alt aspect negativ al creaţiei de până acum a compozitorilor noştri îl constitue faptul că unii dintre aceştia lucrează uneori în serie, fără discernământ critic. Compozitorul Alfred Mendelsohn, de pildă, care este autorul unor opere valoroase, dă uneori dovadă de o insuficientă aprofundare şi cizelare a lucrărilor sale.

O mare parte din lipsurile creaţiei noastre muzicale în special proletcultismul şi idilismul, se datoresc insuficientei cunoaşteri a vieţii. In vremea noastră, când transformările revoluţionare se petrec într'un ritm atât de viu, lipsa de legătură cu massele se răzbună pe creator prin rămânerea lui în urmă şi prin pierderea perspectivei. Necunoaşterea vieţii duce fie la schematizarea proletcultistă, fie la tratarea idilică a realităţii. Aceasta din urmă este cazul suitei „O zi într'o gospodărie colectivă", de Zeno Vancea, compoziţie cu multe calităţi, dar care nu reflectă ascuţita luptă de clasă în condiţiile căreia se petrece transformarea socialistă a agriculturii.

Genul de muzică în care resimţim o lipsă totală este opera. Lipsa unor opere naţionale este cu atât mai regretabilă cu cât, după cum se ştie, acest gen este unul dintre cele mai populare. Atât trecutul de suferinţă şi de luptă al poporului nostru, cât şi epoca actuală sunt pline de teme care ar putea inspira pe compozitorii noştri în crearea unor valoroase lucrări de operă. Incercările de a se crea o operă naţională au dat greş. Trebue să spunem acest lucru şi despre lucrarea lui Paul Constantinescu, „O noapte furtunoasă", după I. L. Caragiale. Vorbitorul a arătat că slăbiciunea esenţială a acestei opere este absenţa totală a melodiei şi înlocuirea ei prin interminabile recitative. Raportul subliniază că montarea operei „O noapte furtunoasă" constitue o mare greşală, iar faptul că Uniunea Compozitorilor nu a luat până acum nicio poziţie în această chestiune constitue o dovadă de lipsă de principialitate şi de pasivitate faţă de problema desvoltării muzicii noastre.

Vorbitorul a subliniat în continuare necesitatea luptei patriotice intransigente împotriva oricăror manifestări de cosmopolitism, împotriva ploconirii slugarnice faţă de putreda „artă" burgheză, care se mai face simţită la unii dintre compozitorii noştri.

Ocupându-se apoi de situaţia din domeniul criticii muzicale şi muzicologiei, d. Matei Socor a arătat că activitatea muzicologică nu e încă îndeajuns planificată după criteriul interesului celui mai urgent al creaţiei noastre muzicale şi a întregii vieţi muzicale. In ciuda discutării unor probleme interesante, ca muzica lăutarilor sau intonaţiile actuale din muzica poporului, activitatea muzicologilor noştri se mai desfăşoară în bună parte după preferinţe personale, ceeace duce la ruperea de viaţă.

Editarea revistei „Muzica" — a continuat vorbitorul — reprezintă un succes important pentru viaţa noastră muzicală. Dar marea lipsă a revistei „Muzica" este că nu ia poziţie critică faţă de influenţele străine de clasa muncitoare, în creaţia muzicală şi în muzicologia noastră. Când se scrie un articol împotriva formalismului este dat ca exemplu Stravinski sau Schoenberg. E bine că demascarea acestor servitori ai imperialismului nu este ocolită în paginile revistei „Muzica". Dar dece nu se arată niciodată care sunt lucrările formaliste care se scriu în ţara noastră? Care este rolul revistei „Muzica" dacă nu tocmai acela de a contribui la orientarea creaţiei noastre pe drumul progresului? Si cum ar putea revista noastră să îndrumeze viaţa muzicală, dacă ea laudă întotdeauna, sau dacă tace cu prudenţă atunci când ar trebui să ia poziţie critică?

Raportul arată apoi că încetarea şedinţelor de cenaclu la Uniunea Compozitorilor este un fapt care reflectă aceeaşi tendinţă de ocolire a criticii.

Noi nu avem nevoie nici de laude făţarnice, nici de tăcere politicoasă —a continuat vorbitorul. Ne trebue critică. „*Este îndeobşte recunoscut* — ne învaţă tovarăşul Stalin — că *nicio ştiinţă nu se poate desvolta şi prospera fără luptă de opinii, fără libertatea criticii*". Trebue să învăţăm a primi cu curaj orice critică constructivă, chiar dacă ea neagă reuşita muncii noastre într'un moment sau altul. Numai aşa putem merge înainte. Numai aşa putem să ne mărim exigenţa faţă de propria noastră muncă şi să ne-o îmbunătăţim.

Trebue să încetăţenim critica şi autocritica în întreaga noastră activitate.

Vorbitorul a citat apoi un pasaj din articolul de fond „Săptămâna muzicii româneşti", apărut în „Scânteia" nr. 2150: Este o chestiune de patriotism şi de sinceră preocupare pentru desvoltarea artei muzicale ca artiştii şi criticii noştri muzicali, călăuziţi de dorinţa arzătoare de a pune muzica în slujba ridicării culturale a masselor, în slujba păcii şi a socialismului, să ia atitudine intransigentă împotriva tuturor curentelor şi tendinţelor decadente străine şi duşmănoase faţă de ideologia clasei muncitoare şi faţă de adevărata artă, împotriva cosmopolitismului şi a individualismului burghez, a formalismului şi a impresionismului.

Aceasta este cu atât mai necesar cu cât compozitorii noştri, cu toţi paşii mari înainte făcuţi în creaţia lor, trebue să lupte cu hotărîre pentru ca operele lor să fie la înălţimea măreţiei vremii noastre, a realizărilor minunate ale poporului, corespunzând exigenţelor artistice sporite ale acestuia şi contribuind la desvoltarea lor".

Să luptăm pentru a crea opere vrednice de măreaţa epocă pe care o trăim — a spus în încheiere vorbitorul. Să luptăm pentru a crea opere cât mai strâns legate de viaţa poporului, pentru opere de un cât mai profund conţinut ideologic. Să luptăm pentru o cât mai înaltă măestrie în creaţia noastră. Să închinăm toate forţele noastre creatoare măreţei lupte pentru construirea socialismului, pentru triumful păcii în lumea întreagă, luptă ce are în fruntea ei pe acela care este nădejdea şi stegarul întregii omeniri progresiste, Iosif Vissarionovici Stalin.

Concertul din sala Ateneului R. P. R.

Sâmbătă seara a avut loc în sala Ateneului R.P.R., primul concert simfonic din cadrul manifestărilor „Săptămânii Muzicii Româneşti".

Au luat parte: I. Chişinevschi, Chivu Stoica, Liuba Chişinevschi, L. Răutu, general locotenent Gh. Pintilie, A. Bunaciu, Ed. Mezincescu, V. Mârza, şi alţii.

Au fost de faţă: I. A. Korolev, însărcinat cu afaceri ad-interim al Uniunii Sovietice, Wojciech Wrozsek, ambasadorul R. Polone, Dobri Terpeşev, ambasadorul R.P. Bulgaria, Robert Schmeitz, ambasadorul R. Cehoslovace, Vilmos Band, însărcinat cu afaceri ad-interim al R.P. Ungare, şi alţi membri ai corpului diplomatic.

Deasemeni, au luat parte delegaţii compozitorilor şi muzicienilor invitaţi la „Săptămâna Muzicii Româneşti", în frunte cu delegaţia sovietică, condusă de V. G. Zaharov.

Au mai fost de faţă reprezentanţi ai vieţii culturale şi artistice, ai organizaţiilor de massă şi un numeros public.

Concertul a fost executat de orchestra şi corul Filarmonicii de Stat din Bucureşti, sub conducerea dirijorului Constantin Silvestri, Maestru Emerit al Artei din R.P.R.

Programul a fost alcătuit din Simfonia III-a de Mihail Andricu, Poemul simfonic „Mama" de Matei Socor, (solistă Zenaida Pally), Rapsodia I-a de George Enescu. In încheierea programului s'a executat în primă audiţie oratoriul pentru solişti, cor mixt, cor de copii şi orchestră „Sub soarele păcii" de Hilda Jerea, pe versuri de Dan Deşliu. (Solişti: Ecaterina Vilcovici dela Opera de Stat din Cluj, Mihail Ştirbey şi Mihail Arnăutu, dela Opera de Stat din Bucureşti. (Agerpres).

Deschiderea Expoziţiei documentare muzicale

Sâmbătă s'a deschis în sala de marmoră a Ateneului R.P.R., expoziţia documentară muzicală organizată de Uniunea Compozitorilor din R.P.R., în colaborare cu secţia muzicală a Academiei R.P.R.

O mare parte a manuscriselor, fotografiilor, afişelor, scrisorilor expuse, este legată de creaţia compozitorilor noştri clasici, a căror activitate a fost vreme îndelungată ţinută în umbră de trecutele regimuri. Materialul expus cuprinde deasemeni o serie de documente privitoare la creşterea activităţii institutilor de învăţământ muzical, a operelor, a filarmonicelor, a formaţiilor corale, instrumentale, etc., dela începuturile lor până azi. Un loc important în expoziţie îl ocupă fotomontagiile, care reprezintă izbânzile obţinute pe tărâmul muzicii, după 23 August 1944, realizări legate de activitatea unor instituţii cum sunt: Comitetul pentru Artă, Comitetul de Radio, Comitetul Cinematografiei, Comitetul pentru Aşezămintele Culturale, etc.

Expoziţia documentară muzicală reflectă deasemeni legăturile strânse dintre ţara noastră şi Uniunea Sovietică pe linia activităţii muzicale, precum şi rolul binefăcător pe care experienţa muzicii sovietice l-a avut pentru progresul muzicii noastre noui.

Expoziţia va fi deschisă pe tot timpul „Săptămânii Muzicii Româneşti".

DIN VIAŢA ARMATEI NOASTRE POPULARE

(Urmare din pagina I-a)

re se vede că-l prădaseră. Ne credea şi pe noi la fel.

A stat moşul de pază ore în şir. De multe ori se prefăcea că doarme sau că pleacă după treburi şi se întorcea pe neaşteptate. In îndeplinirea misiunii, ne-am mai dus şi în alte zile în grădina moşului. Soldatul Berindei a stat mult de vorbă cu el, şi-au povestit multe lucruri, dar despre frica pe care o purta, moşul n'a amintit nimic. Intr'un rând pornise o ploaie rece. Pe bătrânel îl pătrunsese până la piele. Incepu să tremure. Nu ştia unde să se adăpostească. Atunci, după ce am mascat toate materialele, l-am primit şi pe el în cortul nostru. Am observat că moşul parcă nu mai era cel dinainte. O lumină şi o bucurie îi străluceau în ochi. Ofta mereu şi parcă tot voia să spună ceva. După ce a încetat ploaia, numai ce ne trezim cu moşul venind la noi cu o pălărie plină cu mere de „sânpetru" cum le spunea el, mari şi frumoase şi gustoase. I s'a părut moşului că suntem prea mulţi şi, atunci, a mai adus încă una. La început n'am vrut să primim. Moş Enache a stăruit mult să nu-l refuzăm şi, cu inima plină de bucurie, ne-a zis:

„Fiilor, mi-e ruşine că v'am păzit atâta. Chiaburul Mardare, el mi-a împuiat capul cu minciuni despre voi... despre armată. Acum m'am dumirit! Nu mai e armata ce-a fost odată!"

Iată, aşa l-am cunoscut pe moş Enache, şi aşa ne-a cunoscut şi el pe noi, o grupă de ostaşi ai Armatei Populare, aflaţi în îndeplinirea misiunii.

Sergent I. Vremescu

In armată m'am luminat

Soldatul Grasu Petre, înainte de a veni în armată era cioban la oile comunei Horleşti. Datorită regimurilor trecute, fiind băiat sărac, în loc să se ducă la şcoală a fost nevoit să se facă cioban pentru a-şi câştiga o bucată de pâine. Aşa că, atunci când a venit în armată, era analfabet. Dar aici, fiind îndrumat de comandanţi, de organizaţia de partid şi de tovarăşii săi, a urmat cursurile şcoalei de alfabetizare pe care a absolvit-o cu un calificativ bun. Acum ştie şi el carte. Iată, mai jos, ce ne scrie soldatul Grasu Petre.

Inainte de venirea mea în armată eram neştiutor de carte. Imi era foarte greu. Numai eu ştiu câte am îndurat datorită faptului că nu ştiam nici să scriu, nici să citesc. Slovele din cărţi erau pentru mine o taină. Când mergeam să cumpăr ceva din târg, parcă mă văd şi acum cu ce chin şi greutate reuşeam să fac această operaţie.

Odată venit în armată, tovarăşii din aparatul politic s'au interesat de mine. După puţin timp am început să urmez cursurile şcolii de alfabetizare. Aici am avut toate cele necesare pentru a putea învăţa carte şi a mă lumina.

La început am crezut că nu o să reuşesc, dar având lângă mine pe tov. soldat fruntaş Lupu Ioan, care m'a ajutat întotdeauna, am reuşit să scriu astfel primele rânduri mamei mele.

Mulţumesc din suflet conducătorilor partidului nostru drag şi conducerii armatei că s'au interesat de noi cei care în trecut am fost exploataţi de vechile regimuri care ne-au ţinut în întuneric.

Voi căuta să dovedesc comandanţilor mei că preţuiesc osteneala dată în munca mea de luminare. Voi căuta să devin un bun apărător al Patriei noastre dragi, luptând pentru menţinerea vieţii fericite pe care şi-o făuresc oamenii muncii din ţara noastră.

Soldat **Grasu Petre**

Sărbătoare atletică

(Urmare din pagina I-a)

mul, întreaga sărbătoare de pe stadion care te încântă şi te face să petreci laolaltă cu atleţii din stadion, nu se poate asemui decât cu o floare ofilită, lăsată în părăsire într'un colţ de grădină şi pe care un grădinar harnic a udat-o zi de zi, i-a îndepărtat mărăcinii, a renăscut-o şi a crescut-o, mare, frumoasă, o floare care încântă pe toţi cei care o privesc.

Mişcarea sportivă din ţara noastră a înflorit şi înfloreşte pe zi ce trece, iar concursurile de atletism care încep astăzi înseamnă o nouă înflorire, noi învăţăminte luate din experienţa mare, îndelungată şi rodnică a atletismului sovietic.

Se întâlnesc atleţi din şase ţări, cu toţii buni luptători pentru pace. Intr'un concurs de atletism se arată cum însuşirile vieţii birue greutăţile naturii, cum munca sportivă de ani de zile este încununată pe podiumul victoriilor şi că acesta este tocmai rodul unei vieţi paşnice. O asemenea manifestare leagă prietenii strânse între ţări, întăreşte şi mai mult solidaritatea de luptă pentru pace a popoarelor. Iar atmosfera de pe stadion trece şi în tribune, unde peste 30.000 de oameni trăiesc aceleaşi simţăminte ca şi ale sportivilor şi astfel concursul sportiv se transformă într'o manifestare a bucuriei de viaţă, a voinţei de luptă pentru pace.

Deaceea marele eveniment sportiv internaţional de astăzi depăşeşte interesul strict sportiv şi se transformă într'o manifestare internaţională de luptă pentru pace la care aderă zecile de milioane de cetăţeni ai ţărilor participante, într'o nouă victorie a forţelor păcii.

Radu Negoescu

ŞTIRI

◆ Vineri seara a avut loc la Asociaţia Corespondenţilor presei străine din R.P.R. o reuniune în cadrul căreia au fost prezentate filmul sovietic „Parada de 1 Mai 1951 la Moscova" şi filmul chinez „Circul" care s'au bucurat de un deosebit succes fiind îndelung aplaudate.

Au fost prezenţi membrii Asociaţiei şi membri ai corpului diplomatic.

Reuniunea a decurs într'o atmosferă de caldă prietenie.

■ Ministerul Invăţământului Public face cunoscut că cursurile de ingineri de exploatare din cadrul institutelor de învăţământ superior, încep în ziua de 1 Octombrie a. c.

SITUAŢIA ATMOSFERICĂ

Timpul va deveni în general frumos. Acoperiri trecătoare urmate de ploi slabe vor fi semnalate pe alocuri în cursul după amiezii.

Temperatura în creştere uşoară. In următoarele trei zile, timpul va fi frumos şi în curs de încălzire treptat.